

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 321
van **BRUNO TOBBACK**
datum: 30 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Realisatie groene bestemmingen - Stand van zaken

Naast klimaatverandering, kampt onze planeet ook met een gigantische biodiversiteitscrisis ingevolge verstedelijking, industrie en intensieve landbouw. Internationaal staat het jaar 2020 dan ook in het teken van het behoud van onze natuurlijke soortenrijkdom.

In de Vlaamse context is 'plaats' de belangrijkste voorwaarde om onze natuurdoelen te bereiken. Volgens het Natuurdecreet zijn nog ca. 30.000 ha bijkomende groene bestemmingen nodig om het Vlaamse Ecologisch Netwerk (in totaal 125.000 ha) te realiseren. Met het AGNAS-proces (AGNAS: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur) belooft de Vlaamse Regering hier verder werk van te maken. Maar het louter wijzigen van bestemmingen op papier is niet voldoende. De gronden moet ook ingericht en beheerd worden in functie van natuur.

Vast staat dat vandaag landbouw wordt bedreven op maar liefst 29.855 ha (jaar 2017) van reeds bestemde natuur- en bosgebieden. Grotere niet-landbouwers- alsook niet-landbouwgerelateerde teelten werden uit deze cijfers geweerd. Het gaat dus om 'echt' zonevreed gebruik. Ik verwijs hiervoor naar het antwoord van minister Schauvliege op vraag nr. 190 van 15 december 2017 van collega De Vroe.

Het regeerakkoord (blz. 222) lijkt deze ernstige problematiek (voor het eerst) ter harte te nemen: "We voeren een uitdoofbeleid landbouwgebruik in zones bestemd voor natuurrealisatie, zo nodig met flankerende maatregelen". Dit voornemen wordt ook herhaald in de beleidsnota van de minister (blz. 28 en 65).

Ook stelt het regeerakkoord (blz. 224): "In 2019 zetten we een grondenbank in voor de realisatie van natuurdoelen, met prioriteit voor de Europese IHD-doelstellingen". De beleidsnota (blz. 63) gaat zelfs verder: "Ik zet tegen eind 2019 een grondenbank op voor de realisatie van natuurdoelen, met prioriteit voor de Europese instandhoudingsdoelstellingen." Dit is alvast één concreet instrument om groene bestemmingen effectief te realiseren.

1. Kan de minister een kaart bezorgen waarop deze gronden (groene bestemming in landbouwgebruik) tot op perceelsniveau zijn aangeduid?
2. Kan de minister aangeven hoeveel hectare aan dergelijke gronden zij het zonevreed landbouwgebruik zal beëindigen tijdens de regeerperiode 2019-2024?

3. Heeft de minister een plan van aanpak voor ogen om deze doelstelling te realiseren en zo ja, welk plan (hoe, wat, wanneer)?
4. Kan de minister aangeven wanneer de aangekondigde grondenbank ook effectief wordt opgestart.
5. Is de minister van plan om:
 - a) een financiële heffing (bijvoorbeeld ten voordele van het Mina-fonds (Milieu en Natuur)) te overwegen van zonevreemd landbouwgebruik op groene bestemmingen;
 - b) landbouwsubsidies in te perken in geval het gaat om zonevreemd gebruik van groene bestemmingen;
 - c) een aanpassing van de ontheffingen op de nulbemesting te overwegen, dit ten gunste van een versnelde realisatie van groene bestemmingen in landbouwgebruik;
 - d) een aanpassing van de pachtwet te overwegen die voortaan het verpachten van gronden met een groene bestemming voor zonevreemd landbouwgebruik überhaupt verbiedt;
 - e) een aanpassing van de Pachtwet (bijvoorbeeld soepele opzegmodaliteiten) te overwegen ten gunste van eigenaars die de groene bestemming van hun verpachte grond wensen te realiseren?
6. Welke andere instrumenten heeft de minister voor ogen om deze doelstelling effectief te realiseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 321 van 30 januari 2020

van **BRUNO TOBBACK**

1. De monitoring van zonevreemd landbouwgebruik in groene bestemmingen behoort tot de bevoegdheid van de minister van landbouw. Om een berekening te maken van het zonevreemd landbouwgebruik in groene bestemmingen dient vertrokken te worden van de jaarlijkse landbouwaangifte. Deze gegevens worden bijgehouden door het departement Landbouw en Visserij. Het departement Landbouw en Visserij voert hier bepaalde selecties op uit om een duidelijk beeld te krijgen van het professionele landbouwgebruik op basis van hun grondige kennis over "hun" databank. Vanuit mijn administratie kunnen op eerste vraag de meest recente kaarten bezorgd worden van de groene bestemmingen teneinde het departement Landbouw & Visserij toe te laten om nieuwe kaarten op te maken van het zonevreemd landbouwgebruik in groene bestemmingen op basis van de meest recente gegevens inzake het landbouwgebruik.
2. Hiervoor zijn nog geen doelstellingen bepaald.
3. Hiervoor is nog geen plan van aanpak.
4. De nodige voorbereidingen voor de oprichting van een grondenbank voor de realisatie van natuurdoelen met prioriteit voor de Europese instandhoudingsdoelstellingen werden getroffen. Dit dossier werd eind december 2019 goedgekeurd op de Raad van Bestuur van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Op 22 januari werd de overeenkomst voor de opstart van deze grondenbank ondertekend door VLM en het agentschap voor Natuur en Bos (ANB).
5. Er zijn geen concrete plannen voor een financiële heffing ten voordele van het Minafonds.
6. Dit kan onder meer ook met de bestaande instrumenten landinrichting en natuurinrichting gerealiseerd worden.